

- (2) < 48 timer ved bestående belastning
- D. Anden psykisk lidelse udelukkes

F43.1 Posttraumatisk belastningsreaktion

Reactio tarda e traumate gravi

En tilstand der opstår som forsinket eller protraheret reaktion på en traumatisk begivenhed eller situation (af kortere eller længere varighed) af en exceptionel truende eller katastrofagtig natur, som vil medføre kraftig påvirkning hos praktisk talt enhver. Prædisponerende faktorer såsom særlige personlighedstræk (f.eks. tvangsprægede eller asteniske) eller forudgående nervøs lidelse kan sænke tærskelen for udviklingen af syndromet eller forværre dets forløb, men de er hverken nødvendige eller tilstrækkelige til at forklare dets opståen. Typisk ses tilbagevendende episoder med genoplevelse af traumet i form af påtrængende erindringer (flash-backs), drømme eller mareridt, som optræder på en baggrund af svækket følsomhed og emotionel afstumning, tilbagetrækning fra andre, nedsat reaktivitet over for omgivelserne, anhedoni, forstemning, og forsøg på at undgå aktiviteter og situationer, som kan minde om traumet. Der er sædvanligvis en tilstand af autonom irritabilitet og alarmeredskab, tilbøjelighed til sammenfaren og søvnløshed. Angst og depression er ofte forbundet med de nævnte symptomer og tegn, og selvmordstanker er ikke ualmindelige.

Tilstanden følger efter traumet med en latenstid, som kan variere fra få uger til nogle måneder. Forløbet er fluktuerende, men fuld remission kan forventes i størstedelen af tilfældene. Hos en mindre del af patienterne kan tilstanden vise et kronisk forløb over mange år og føre over i en vedvarende personlighedsændring (F62.0).

- A. Tidligere udsættelse for exceptionel svær belastning (af katastrofekarakter)
- B. (1) tilbagevendende genoplevelse af traumet i »flashbacks«, påtrængende erindringer eller mareridt

eller

- (2) stærkt ubehag ved udsættelse for omstændigheder, der minder om traumet

C. Undgåelse af alt der minder om traumet

- D. (1) delvis, eventuel fuld amnesi for den traumatiske oplevelse

eller

- (2) vedvarende symptomer på psykisk overfølsomhed eller alarmeredskab med ≥ 2 af følgende:

- (a) ind- eller gennemsovningsbesvær
- (b) irritabilitet eller vredesudbrud
- (c) koncentrationsbesvær
- (d) hypervigilant
- (e) tilbøjelighed til sammenfaren

- E. Optræder inden for 6 måneder efter den traumatiske oplevelse

F43.2 Tilpasningsreaktion

Reactio maladaptiva

En tilstand med subjektivt ubehag og emotionel forstyrrelse førende til nedsat social funktionsevne, som opstår i tilpasningsperioden efter en betydende livsændring eller en belastende begivenhed, som kan have påvirket integriteten af patientens sociale netværk (tab, adskillelsesoplevelser), et bredere system af sociale støtte- og værdifunktioner (emigration, flygtningestatus), eller kan betyde en større udviklingsmæssig overgang eller krise (skolestart, forældrestatus, arbejdssophør, fejlslagne anstrengelser for at opnå et ønsket mål). Individuel disposition og sårbarhed spiller en væsentlig rolle for risikoen for tilpasningsreaktionens opståen og udformningen af de træk, hvormed den manifesterer sig, men den ville antageligt ikke være opstået uden den belastende begivenhed. Symptomerne varierer og omfatter nedtrykkethed, angst, bekymring (el-